EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.10.2021
COM(2021) 622 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årlig övervakningsrapport om genomförandet av stödprogrammet för strukturreformer 2019

{SWD(2021) 283 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årlig övervakningsrapport om genomförandet av stödprogrammet för strukturreformer 2019

INLEDNING

Sedan 2017 har Europeiska kommissionen förvaltat **stödprogrammet för strukturreformer** (*programmet*). Programmet har en budget på 222,8 miljoner euro[1] och stöder medlemsstaterna i arbetet med att utforma och genomföra institutionella, administrativa och tillväxtfrämjande reformer.

Strukturreformer är till sin natur **komplexa processer** och för att utforma och genomföra dem krävs mycket specialiserade kunskaper och färdigheter i varje steg. I vissa medlemsstater saknas dessutom kapaciteten att hantera de administrativa, ekonomiska och sociala utmaningar som strukturreformerna medför.

Syftet med programmet är att hjälpa medlemsstaterna att **hantera dessa utmaningar** och **stärka sin kapacitet** att utarbeta och genomföra tillväxtfrämjande reformer. Detta bidrar till att stärka de offentliga institutionerna och den offentliga förvaltningen och till att förbättra styrprocesser, resultat och resiliens i ekonomin och i samhället som helhet. Målet är att stärka sammanhållningen och förbättra konkurrenskraften, produktiviteten, den hållbara tillväxten, jobbskapandet och investeringarna.

Den här rapporten innehåller en översikt över de **åtgärder som fått stöd inom ramen för programmet 2019**. I rapporten redogörs för processen att välja ut och genomföra projekt och för de resultat som hittills uppnåtts genom programmet under åren 2017, 2018 och 2019.

GENOMFÖRANDE AV STÖDPROGRAMMET FÖR STRUKTURREFORMER 2019

2019 var det tredje verksamhetsåret för stödprogrammet för strukturreformer. Precis som under de första två åren fanns det under det tredje året ett **stort intresse** för programmet – **27 medlemsstater** lämnade in **580 stödansökningar** till ett **uppskattat belopp på närmare två och en halv gånger programmets tillgängliga budget för 2019**.

Kommissionen **bedömde medlemsstaternas ansökningar mot de principer och kriterier** som fastställts i förordningen om inrättande av stödprogrammet för strukturreformer, och **valde ut 263 ansökningar från 26 medlemsstater**.

De utvalda ansökningarna fördelade sig över de viktigaste politikområdena enligt följande:

- **27 %** inom arbetsmarknad, utbildning, hälsa och socialpolitik.
- **23 %** inom tillväxt och företagsklimat (inklusive klimat och miljö).
- **18 %** inom samhällsstyrning och offentlig förvaltning.

[1] Budgeten utökades när den ursprungliga förordningen om stödprogrammet för strukturreformer, förordning (EU) 2017/825 (EUT L 129, 19.5.2017, s. 1) ändrades (förordning (EU) 2018/1671, EUT L 284, 12.11.2018, s. 3).

- **17 %** inom finansiella tjänster och tillgång till finansiering.
- **15 %** inom skatteförvaltning och förvaltning av offentliga finanser.

Merparten av stödåtgärderna syftade till att

- digitalisera offentlig förvaltning (12 %),
- stärka utbildningssystemen (8 %),
- göra hälso- och sjukvårdssystemen tillgängligare, ändamålsenligare och mer resilienta (8 %),
- stärka det sociala skyddet och de sociala tjänsterna (7 %),
- utveckla nationella och gränsöverskridande kapitalmarknader (6 %) och
- förbättra den offentliga sektorns effektivitet och ändamålsenlighet (8 %).

I enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning prioriterades ansökningar som möjliggjorde **ett snabbt tillhandahållande av stöd och ett snabbt genomförande av reformer i praktiken**. Ansökningar som rörde **fastställda mål** och som förväntades ha **stor påverkan** prioriterades också.

92 % av ansökningarna som valdes ut för finansiering inom ramen för programmet 2019 var direkt kopplade till EU:s strategiska prioriteringar:

- 62 % för genomförandet av reformer för att åtgärda utmaningar som påvisats i den europeiska planeringsterminen (landsspecifika rekommendationer och landsrapporter).
- 21 % för genomförandet av EU-prioriteringar (kapitalmarknadsunionen, den digitala inre marknaden, energiunionen, klimatpolitiken osv.).
- 5 % för tillämpning av EU-lagstiftningen.
- 4 % för genomförandet av EU:s ekonomiska anpassningsprogram.

De återstående 8 % gällde medlemsstaternas reformer kopplade till andra prioriteringar.

Den 31 januari 2021 hade **20 %** av stödprojekten som genomfördes inom ramen för 2019 års program avslutats och **80 %** pågick.

UPPFYLLELSE AV PROGRAMMETS MÅL

Under det tredje genomförandeåret gav programmet **betydande bidrag** till medlemsstaternas satsningar på att **kartlägga och åtgärda strukturella brister** som förhindrar utformning och genomförande av reformer. Detta omfattade följande:

- **Hjälp att se över de nuvarande lagstiftningsförfarandena** (t.ex. ändra en befintlig lag om arbetskraftens rörlighet).
- **Kartläggning av brister och rekommendationer om förbättringar** (t.ex. vad gäller upphandling av it-lösningar).
- **Förbättring av medlemsstaternas kapacitet att fastställa effektivare processer och metoder** (t.ex. genom att utveckla en ram för resultatbedömning inom hälso- och sjukvårdssystem).
- **Stöd för bättre personalförvaltning** (t.ex. genom att bidra till att förbättra den strategiska förvaltningen och samarbetet mellan högre chefer och mellanchefer).

De stödåtgärder som valdes ut och genomfördes inom ramen för 2019 års program är utformade för att ge ett europeiskt mervärde. Programmet **kompletterar andra program** och strategier på nationell och internationell nivå och på EU-nivå och **främjar ömsesidigt förtroende och samarbete** mellan stödmottagande medlemsstater och kommissionen. Dessutom stöder programmets åtgärder utveckling och införande av

lösningar som hanterar nationella utmaningar men som samtidigt har positiv inverkan på **EU-omfattande utmaningar eller utmaningar som omfattar flera medlemsstater**.

Följande stödåtgärder är belysande exempel:

- Hjälpa till att utforma åtgärdsplaner som stöder omställningen från kol och att fastställa källor till EU-finansiering för denna omställning.
- Förenkla hållbar mobilitet, utforma insolvensramar och utforma och genomföra åtgärder mot korruption.
- Utbyta bästa praxis med medlemsstater som framgångsrikt har genomfört reformer av de offentliga finansernas förvaltning.
- Hjälpa nationella utvecklingsbanker i flera medlemsstater att delta i InvestEU.

Det faller inte inom ramen för denna rapport att belysa de fulla effekterna av reformer[2] som en medlemsstat kan ha inlett med hjälp av programmets stödåtgärder. Vi kan dock konstatera att **programmet är på god väg när det gäller att uppfylla sitt allmänna mål**.

De stödåtgärder som genomförts under de första tre omgångarna av programmet 2017, 2018 och 2019 **har bidragit till att institutionella, administrativa och tillväxtfrämjande reformer utformats och genomförts**.

Bland de projekt som genomförts under de första tre omgångarna har 276 redan lett till konkreta resultat, såsom

- utformning av en reform för att genomföra den digitala strategin,
- rekommendationer om att stärka kapaciteten hos de organ som genomför Europeiska havs- och fiskerifonden,
- utveckling av en kostnads-nyttoanalys och en kommunikationsstrategi för moderniseringen av en vattenväg,
- ett pilotprojekt för att höja kvaliteten på budgetprocessen och
- ett utkast till en detaljerad krishanteringsmanual för den nationella bankrekonstruktionsmyndigheten.

SLUTSATS

Under det tredje året kom det **ännu fler ansökningar**: **27 medlemsstater** lämnade in **580 ansökningar** (en ökning från 24 medlemsstater och 444 ansökningar under 2018).

Sammantaget kan man efter de tre första åren konstatera att programmet kan hjälpa nationella myndigheter med att kartlägga och åtgärda strukturella brister och flaskhalsar i utformningen och genomförandet av reformer. Det finns ett antal **specifika resultat** som visar detta.

Även om stödåtgärderna syftar till att stödja reformprocessen är ändå **den stödmottagande medlemsstaten ansvarig för en ändamålsenlig uppföljning av åtgärderna och för det faktiska genomförandet av reformerna**.

[2] I enlighet med artikel 16 i förordningen om stödprogrammet för strukturreformer ska kommissionen lägga fram en oberoende halvtidsutvärderingsrapport. Rapporten ska ge information om programmets måluppfyllelse, effektiviteten i resursanvändningen, programmets europeiska mervärde och den fortsatta relevansen vad gäller alla mål och åtgärder.

Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka hur stödåtgärderna utnyttjas och hur institutionella, administrativa och tillväxtfrämjande reformer genomförs under de kommande åren.